

PORADY PRAWNE – Wolters Kluwer Polska

Umowa cywilnoprawna zawarta z pracownikiem zatrudnionym na umowę o pracę

Pytanie

Czy w świetle obowiązujących przepisów prawa można zawrzeć umowę cywilnoprawną (kontrakt) na wykonywanie wyłącznie obowiązków ratownika medycznego z własnym pracownikiem zatrudnionym na stanowisku kierowca–ratownik medyczny, bez narażenia się na ryzyko, iż taka umowa zostałaby potraktowana jako kontynuacja stosunku pracy z wszelkimi tego konsekwencjami, szczególnie co do czasu pracy?

Odpowiedź

Zbieżność obowiązków pracowniczych z obowiązkami powierzonymi pracownikowi dodatkowo w ramach kontraktu cywilnoprawnego wiąże się z ryzykiem, iż taka umowa zostanie potraktowana jako kontynuacja stosunku pracy z wszelkimi tego konsekwencjami, szczególnie co do czasu pracy.

Uzasadnienie

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 58 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Tymczasem zatrudnienie w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy i nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w art. 22 § 1 Kodeksu pracy. Ryzykowne jest więc zawieranie umów cywilnoprawnych dla wykonywania "po godzinach" tego samego rodzaju obowiązków, co wynikające z umowy o pracę obowiązki pracownicze. Zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa sądowego, zatrudnianie pracowników poza normalnym czasem pracy na podstawie umów cywilnoprawnych przy pracach tego samego rodzaju, co objęte stosunkiem pracy, stanowi obejście przepisów o czasie pracy w godzinach nadliczbowych oraz przepisów dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2000 r., sygn. akt II UKN 523/99, OSNAP 2002, nr 1, poz. 22). Zawarcie umowy cywilnej z własnym pracownikiem jest dopuszczalne tylko pod warunkiem, że praca wykonywana jest bez cech podporządkowania pracowniczego, a umowa dotyczy innych czynności, niż objęte umową o pracę.

Tamara Zimna, ekspert ABC Serwis Prawo i Zdrowie, Wolters Kluwer Polska, www.abc.com.pl.